

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Lenkou Loudovou ve věci

žalobkyně: **D. Ch.**, narozená dne X
státní příslušnost Ruská federace
bytem X
zastoupená Mgr. Václavem Klepšem
advokátem se sídlem Varšavská 714/38, 120 00 Praha 2
proti
žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**
sídlím náměstí Hrdinů 1634/3, Praha 4

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 28. 6. 2023, č. j. MV-81918-4/SO-2023,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalobkyni se vrací soudní poplatek ve výši 1 000 Kč ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám advokáta Mgr. Václava Klepše, z účtu Městského soudu v Praze.
- IV. Žalobkyni se ukládá, aby ve lhůtě do jednoho týdne od doručení tohoto rozsudku sdělila soudu číslo bankovního účtu pro vrácení soudního poplatku.

Odůvodnění:

- I. Vymezení věci

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.

1. Žalobkyně se žalobou podanou u Městského soudu v Praze domáhá přezkoumání a zrušení rozhodnutí žalované ze dne 28. 6. 2023, č. j. MV-81918-4/SO-2023. Napadeným rozhodnutím žalovaná rozhodla o odvolání žalobkyně tak, že potvrdila rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky ze dne 16. 3. 2023, č. j. OAM-34549-10/DP-2022 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), kterým byla zamítnuta žádost o vydání povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia podle § 46 odst. 5 ve spojení s § 56 odst. 1 písm. a) zákona č. 326/1999 Sb., zákona o pobytu cizinců, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), neboť se po vyhodnocení předložených dokladů nepodařilo ověřit údaje uvedené v žádosti.

II. Žalobní body

2. Žalobkyně namítala, že žalovaná v napadeném rozhodnutí nedostatečně posoudila soulad prvostupňového rozhodnutí a řízení, které jeho vydání předcházelo, s právními předpisy.
3. Dle § 42d odst. 2 písm. a) ve spojení s § 31 odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců na území je cizinec k žádosti o vydání povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia povinen předložit doklad o zajištění ubytování po dobu pobytu na území. V řízení předcházejícím vydání prvostupňového rozhodnutí byl nejprve předložen jeden doklad o zajištění ubytování a na základě výzvy k odstranění vad pak podnájemní smlouva č. 2022 - 001 ze dne 23. 9. 2022 uzavřená mezi PhDr. J. M., žalobkyní a další podnájemnicí. Podnájemní smlouva je běžně používaným institutem soukromého práva, na jehož základě vzniká podnájemci užívací právo k věci, aniž by k platnosti tohoto závazkového vztahu bylo požadováno jakékoliv doložení užívacího práva nájemce. Podnájemní smlouva je tak zcela jistě sama o sobě a bez dalšího dokladem o oprávněnosti užívání bytu, tedy dokladem o zajištění ubytování. Podnájemce navíc často ani nájemní smlouvou mezi vlastníkem bytu a nájemcem (či jiným dokladem tohoto vztahu) vůbec nedisponuje a nezřídka pro něj bývá obtížné tento dokument od nájemce získat. Předmětné ustanovení však vyžaduje toliko doklad o oprávněnosti užívání bytu, který žadatelkou předložen byl. Pokud pak správní orgán vyžadoval jakékoliv dodatečné dokumenty, jednal nad rámec zákona. Z ustanovení § 31 odst. 5 citovaného zákona je přitom zjevné, že zákonodárce považoval za nutné pojem doklad o zajištění ubytování upřesnit, nicméně ani přesto neuvedl, že je u podnájemní smlouvy takovým dokladem myslet i smlouvu nájemní či jiné potvrzení. Správní orgán si tedy uvedená ustanovení vyložil nepřiměřeně extenzivně a požadoval po žalobkyni to, co nebyla podle zákona povinna předložit. Navíc zde nebyl ani relevantní důvod pochybovat o platnosti podnájemní smlouvy, když byla uzavřena s členem bytového družstva vlastníci podnájímanou bytovou jednotku, kde je dle veřejně dostupných stanov s členstvím spojeno právo nájmu takové jednotky. Údaj o členství pana M. v bytovém družstvu BD P. T. je pak veřejně dostupný na webu družstva.
4. Správní orgán tak v řízení předcházejícímu vydání prvostupňového rozhodnutí pochybil, když žalobkyni podruhé vyzýval k doložení dokladů, které však po ní vůbec neměl vyžadovat, neboť doklady doložené na základě jeho první výzvy již byly dostatečné, a žádost žalobkyně o vydání dlouhodobého pobytu měl namísto toho schválit. Žalovaná pak pochybila, když s ohledem na tyto skutečnosti prvostupňové rozhodnutí správního orgánu nezrušila, ale namísto toho jej potvrdila, a zkrátila tak žalobkyni na jejích právech.
5. Stejně tak požadavek stran dokladu o zajištění prostředků obsažený ve výzvě správního orgánu ze dne 5. 1. 2023 nebyl oprávněný, neboť doklad potvrzující výši zůstatku na

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.

bankovním účtu doložený žalobkyní na základě první výzvy správního orgánu byl dle tehdy platné legislativy dostačující.

6. Obdobně pak správní orgány postupovaly v rozporu se zákonem ohledně posouzení přiměřenosti dopadů rozhodnutí. Správní orgán se vůbec nezabýval závažností jednání, které mělo vést k zamítnutí žádosti, ohledně ekonomických poměrů se pouze omezil na konstatování, že na území ČR žalobkyně nevlastní žádnou nemovitost, a společenské a kulturní vazby navázané na území taktéž nezhodnotil. Možný zásah do soukromého života pak zhodnotil jedinou větou, která je však naprosto nepodloženým konstatováním: *„Jak již bylo uvedeno, účastnice řízení na území pobývá od 23. 9. 2021, a je tak zřejmé, že si za tu dobu mohla vytvořit jisté vazby na území České republiky, nicméně nelze říci, že by se jednalo o silné soukromé vazby.“* Správní orgán přitom neuvedl, z jakých hledisek při takovém zhodnocení vychází. Stejně tak ani nevyvinul žádnou snahu, aby si obstaral relevantní informace o rodinném a soukromém životě, když informace o rodinných vazbách si vyložil pouze nahlédnutím do cizineckého informačního systému a formuláře žádosti. Citované ustanovení přitom pro řádné posouzení přiměřenosti dopadů předpokládá potřebu získání relevantních informací od účastníka řízení, když mu stanovuje povinnost k jejich poskytnutí. Správní orgán byl však v tomto ohledu pasivní, a přestože k tomu má dostatek prostředků, nesplnil svoji zákonnou povinnost, aby řádně (nikoliv pouze formálně) posoudil přiměřenost dopadů svého rozhodnutí do soukromého a rodinného života. Dále se pak správní orgán ani nezabýval aktuální politickou situací v Ruské federaci, která by vzhledem k proklamovaným postojům měla také zásadní dopad do soukromého života v souvislosti s vycestováním jakožto důsledkem zamítavého rozhodnutí, a nezhodnotil ani dopad skutečnosti, že v současné době je pro občanku Ruské federace nemožné žádat z území domovského státu o jakékoliv pobytové oprávnění v ČR.

III. Vyjádření žalované

7. Žalovaná ve svém vyjádření plně odkázala na odůvodnění napadených rozhodnutí, kde se podrobně vyjádřila k celé věci a přezkoumatelným způsobem uvedla důvody, pro které bylo prvostupňové rozhodnutí potvrzeno.
8. Žalovaná shrnula, že byl naplněn důvod pro zamítnutí žádosti o vydání povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia dle § 46 odst. 5 ve spojení s § 56 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců, neboť se po vyhodnocení předložených dokladů správnímu orgánu I. stupně nepodařilo ověřit, že má žalobkyně na území zajištěno ubytování splňující zákonné podmínky, přestože byla správním orgánem I. stupně řádně vyzvána k doložení adekvátního dokladu o zajištění ubytování, byla jí poskytnuta dostatečná lhůta k jeho doložení a byla poučena o následcích případného neodstranění vytýkané vady.
9. Žalovaná se s žalobní argumentací neztotožnila. Podnájemní smlouvu nelze bez dalšího považovat za řádný doklad o zajištění ubytování, neboť touto není bez dalšího prokázáno, že osoba, se kterou žalobkyně podnájemní smlouvu uzavřela, má užívací právo k nemovitosti, kde bude žalobkyni poskytnuto ubytování, resp. že je skutečně oprávněna ubytování v této nemovitosti žalobkyni poskytnout. O této skutečnosti byla žalobkyně ostatně dostatečně poučena ve výzvě správního orgánu I. stupně, kde bylo explicitně uvedeno, že pokud je doklad o zajištění ubytování doložen ve formě podnájemní smlouvy, je nezbytné k této doložit i smlouvu nájemní, aby bylo prokázáno, že osoba, která danou nemovitost dala do podnájmu, byla oprávněna podnájemní smlouvu uzavřít. Žalovaná

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.

uvedla, že totožné informace, týkající se náležitostí dokladu o zajištění ubytování, jsou rovněž veřejně dostupné na internetových stránkách Ministerstva vnitra na adrese <https://www.mvcr.cz/clanek/doklad-o-ubytovani.aspx>. Dle názoru žalované nebylo rozhodně povinností správních orgánů zjišťovat, zda je nájemce v doložené podnájemní smlouvě členem BD P. T., jak argumentuje žalobkyně. Řízení zahajovaná na návrh nejsou plně ovládána zásadou vyšetřovací a účastníci řízení musí být aktivní v předkládání a navrhování podkladů, které mohou odůvodnit vyhovění žádosti. Žalovaná v této souvislosti odkázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu, č. j. 3 Azs 133/2017-27 ze dne 20. 6. 2018, v němž soud uvádí následující: „*Nutno také dodat, že správnímu orgánu musí být při zjišťování stavu věci nezbytného pro rozhodnutí nápomocni rovněž účastníci řízení. Podle § 52 správního řádu jsou totiž účastníci řízení povinni označit důkazy na podporu svých tvrzení. Tuto povinnost je nutno vykládat v tom smyslu, že na účastníkovi řízení leží břemeno tvrzení a břemeno důkazní ohledně skutečností, které sám tvrdí, pokud má správní orgán právě z jeho tvrzení vycházet (k tomu viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 2. 2013, č. j. 5 As 64/2011-66).*“

10. Žalovaná rovněž odmítla námitku nedostatečně posouzené přiměřenosti dopadů rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobkyně. Má za to, že správní orgán I. stupně dostatečným způsobem zvážil a posoudil dopad rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobkyně, a učinil tak na základě dostatečně zjištěného stavu věci v souladu s § 3 správního řádu. Žalobkyně v průběhu řízení před správním orgánem I. stupně ani v rámci odvolacího řízení neuvedla žádné konkrétní skutečnosti, ze kterých by bylo možno nepřiměřenost napadeného rozhodnutí dovodit. Její tvrzení zůstala toliko v obecné rovině.
11. Žalovaná nad rámec uvedeného doplnila, že nepopírá, že žalobkyně může mít v ČR určité soukromé vazby, které si zde za dobu působení vytvořila, nicméně skutečnosti uváděné žalobkyní, tj. že si na území našla přátele, nelze bez dalšího shledávat jako relevantní důvody, pro které by mělo být rozhodnutí správního orgánu I. stupně zrušeno. Existence těchto společenských vazeb tak nemůže odůvodňovat nepřiměřený zásah do soukromého žalobkyně, přičemž v této souvislosti lze odkázat na usnesení Městského soudu, č. j. 17 A 46/2020-38 ze dne 6. 5. 2020, ve kterém je uvedeno, že „*je přitom přirozené, že pokud na území některého státu žije cizinec řadu let, nežije „ve vzduchoprázdnu“ a alespoň základní společenské a příp. rodinné vazby si vytvoří vždy. Jinými slovy řečeno, každé vycestování ze státu, kde určitá fyzická osoba delší dobu pobývá, s sebou nese zásah do jejího rodinného a soukromého života (srov. 3 17 A 46/2020 usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 12. 2016, č. j. 10 Azs 249/2016-32). Na druhou stranu, aby bylo možné přiznat odkladný účinek, nepostačuje toliko tvrdit, že rovněž třeba tvrzení konkrétně specifikovat a především doložit.*“ Přestože daný právní názor soud vyslovil v souvislosti s rozhodováním o odkladném účinku žaloby, požadavek na konkrétní specifikaci rodinných vazeb lze dle názoru žalované analogicky aplikovat ve všech případech, kdy je posuzována přiměřenost dopadů do soukromého a rodinného života cizinky.

IV. Obsah správního spisu

12. Ze správního spisu soud zjistil tyto pro řízení podstatné skutečnosti:
13. Žalobkyně dne 29. 8. 2022 podala žádost o vydání povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia podle § 42d odst. 1 zákona o pobytu cizinců. Správní orgán I. stupně shledal, že žádost trpí vadami, neboť nebyly doloženy fotografie, doklad o zajištění prostředků k pobytu na území a doklad potvrzující účel pobytu na území.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.

14. Žalobkyně byla výzvou ze dne 30. 8. 2022 vyzvána k odstranění vad ve lhůtě 30 dnů od doručení výzvy (tj. do 29. 9. 2022) a poučena o následcích nedoplnění. Žalobkyně následně dne 3. 10. 2022 doplnila potvrzení o studiu, rozhodnutí o přijetí studiu, fotografie, potvrzení o zůstatku na bankovním účtu a podnájemní smlouvu uzavřenou s PhDr. M. na dobu od 1. 10. 2022 do 30. 9. 2023 s výpisem z katastru nemovitostí k budově, ve které se byt nachází.
15. Výzvou ze dne 5. 1. 2023 prvostupňový správní orgán vyzval žalobkyni k doložení nájemní smlouvy vlastníka s bytu s nájemcem, či souhlasu vlastníka nemovitosti s uzavřením podnájemní smlouvy, ve lhůtě 10 dnů od doručení výzvy. Na tuto výzvu nebylo reagováno.
16. V prvostupňovém rozhodnutí ze dne 16. 3. 2023 (vypraveno téhož dne) je uvedeno, že pan M. není vlastníkem nemovitosti, tím je BD P. T. Nájemní smlouva mezi vlastníkem nemovitosti a nájemcem, ani souhlas vlastníka nemovitosti s uzavřením nájemní smlouvy nebyly doloženy. K posouzení přiměřenosti do soukromého a rodinného života žalobkyně správní orgán uvedl, že žalobkyně nemá na území ČR žádného rodinného příslušníka, je svobodná, bezdětná, rodiče i sourozenec žijí v Ruské federaci, nevlastní zde žádné nemovitosti. Žalobkyně na území pobývá od 23. 9. 2021, a je tak zřejmé, že si za tu dobu zde mohla vytvořit jisté vazby, nicméně nelze říci, že by se jednalo o silné soukromé vazby.
17. V podaném odvolání ze dne 7. 4. 2023 žalobkyně namítla, že jí majitel nemovitosti odmítl dát jiný doklad, z nemovitosti se odstěhovala, dne 22. 3. 2023 doložila správnímu orgánu nové doklady potvrzující ubytování na jiném místě, a to smlouvu ze dne 7. 3. 2023, kdy poskytnuté ubytování bylo od 7. 3. 2023 do 31. 8. 2023. Dále nesouhlasila s posouzením přiměřenosti, rádně studuje na vysoké škole, vzhledem k její státní příslušnosti je zřejmé, že jí nebude umožněno podat novou žádost na Zastupitelském úřadě ČR v Moskvě.
18. V napadeném rozhodnutí žalovaná zdůraznila, že důkazní břemeno leželo na žalobkyni, odkázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 3. 2015, č. j. 9 Azs 12/2012, a ze dne 28. 2. 2013, č. j. 5 As 64/2011-66. Žalovaná zdůraznila, že žalobkyně na výzvu nijak nereagovala, přitom mohla požádat o stanovení nové lhůty pro doložení nové smlouvy o ubytování. K dokladům doloženým až po vydání prvostupňového rozhodnutí nelze přihlídnout z důvodů koncentrace řízení (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 10. 2017, č. j. 7 Azs 237/2017-28, ze dne 19. 1. 2017, č. j. 10 Azs 206/2016-48, ze dne 8. 11. 2016, č. j. 5 Azs 115/2016-34, či Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 7. 6. 2017, č. j. 15 A 63/2015-76).
19. K otázce přiměřenosti žalovaná uvedla, že se ztotožňuje s hodnocením prvostupňového správního orgánu, rekapitulovala důvody pro závěr o přiměřenosti zásahu, odkázala na relevantní judikaturu.

V. Hodnocení věci Městským soudem v Praze

20. Městský soud v Praze přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí v rozsahu žalobcem uplatněných žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „s. ř. s.“). Po zhodnocení uvedených skutečností dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná.
21. Podle § 31 odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců k žádosti o udělení víza k pobytu nad 90 dnů je cizinec povinen předložit doklad o zajištění ubytování po dobu pobytu na území.

22. Podle § 31 odst. 5 zákona o pobytu cizinců dokladem o zajištění ubytování podle odstavce 1 písm. d) se rozumí doklad o vlastnictví bytu nebo domu, doklad o oprávněnosti užívání bytu anebo domu nebo písemné potvrzení osoby, která je vlastníkem nebo oprávněným uživatelem bytu nebo domu, s jejím úředně ověřeným podpisem, kterým je cizinci udělen souhlas s ubytováním. Ubytování může být zajištěno pouze v objektu, který je podle zvláštního právního předpisu označen číslem popisným nebo evidenčním, popřípadě orientačním číslem, a je podle stavebního zákona určen pro bydlení, ubytování nebo rekreaci. Pokud je písemné potvrzení o souhlasu podle věty první podáváno elektronicky, musí být podepsáno způsobem, se kterým jiný právní předpis spojuje účinky vlastnoručního podpisu.
23. Podle § 46 odst. 1 věta první zákona o pobytu cizinců pro povolení k dlouhodobému pobytu platí obdobně § 31 odst. 1 písm. a) až e), § 33, 34, 37, 38, § 55, § 56, § 58 odst. 3 a § 62 odst. 1 vztahující se na dlouhodobé vízum.
24. Podle § 46 odst. 5 zákona o pobytu cizinců pro povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia na území (§ 42d) platí obdobně odstavce 1 věta druhá a § 37, § 55, § 56 odst. 1 písm. a) až c), e), g), h), l) a m), § 56 odst. 2 písm. a) a § 62 odst. 1 vztahující se na dlouhodobé vízum. Před vydáním rozhodnutí o zamítnutí žádosti o vydání nebo prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia na území podle § 42d nebo rozhodnutí o zrušení platnosti tohoto povolení ministerstvo posoudí přiměřenost dopadů tohoto rozhodnutí do soukromého a rodinného života cizince.
25. Podle § 56 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců dlouhodobé vízum, s výjimkou víza k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území z důvodu podle § 33 odst. 3, ministerstvo cizinci neudělí, jestliže se cizinec na požádání ministerstva nebo zastupitelského úřadu nedostaví k pohovoru nebo nepředloží ve stanovené lhůtě doklady za účelem ověření údajů uvedených v žádosti o dlouhodobé vízum nebo jestliže se i přes provedení pohovoru nebo vyhodnocení předložených dokladů nepodaří tyto údaje ověřit.
26. Podle § 45 odst. 1 věta první správního řádu žádost musí obsahovat náležitosti uvedené v § 37 odst. 2 a musí z ní být patrné, co žadatel žádá nebo čeho se domáhá.
27. Podle § 45 odst. 2 správního řádu nemá-li žádost předepsané náležitosti nebo trpí-li jinými vadami, pomůže správní orgán žadateli nedostatky odstranit na místě nebo jej vyzve k jejich odstranění, poskytne mu k tomu přiměřenou lhůtu a poučí jej o následcích neodstranění nedostatků v této lhůtě; současně může řízení přerušit (§ 64).
28. Předně soud připomíná, že správní řízení, kdy žalobce žádá povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia, je řízením návrhovým, nejedná se o řízení vyvolané prvostupňovým orgánem ani žalovanou z moci úřední. Bylo povinností žalobkyně a v jejím zájmu, aby prvostupňovému správnímu orgánu předložila doklady, aby její žádost mohla být úspěšná, a to včetně dokladů o zajištění ubytování v rámci pobytu na území České republiky [podle § 45 odst. 1 věta první správního řádu a podle § 46 odst. 1 věta první zákona o pobytu cizinců ve spojení s § 31 odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců]. Jinými slovy byla povinna doložit doklad o zajištění ubytování po dobu pobytu na území.
29. Žalobkyně předložila smlouvu o podnájmu bytu na adrese T. X, Praha. Prvostupňový správní orgán smlouvu vyhodnotil jako doklad nedostatečný, proto výzvou ze dne 5. 1. 2023 vyzval žalobkyni k doložení nájemní smlouvy vlastníka s bytu s nájemcem, či souhlasu vlastníka nemovitosti s uzavřením podnájemní smlouvy.

30. Podle § 2274 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. z.“), nájemce může dát třetí osobě do podnájmu část bytu, pokud v bytě sám trvale bydlí, i bez souhlasu pronajímatele. Ustanovení § 2272 se použije přiměřeně.
31. Podle § 2275 o. z. v případě, že nájemce v bytě sám trvale nebydlí, může dát třetí osobě do podnájmu byt nebo jeho část pouze se souhlasem pronajímatele. Žádost o udělení souhlasu k podnájmu i souhlas s podnájemem vyžadují písemnou formu. Nevyjádří-li se pronajímatel k žádosti ve lhůtě jednoho měsíce, považuje se souhlas za daný; to neplatí, pokud byl ujednáán zákaz podnájmu.
32. Podle § 2278 o. z. podnájem skončí nejpozději s nájmem.
33. Vztah mezi nájemcem a třetí osobou je vztahem akcesorickým. Ze shora citovaných ustanovení je zřejmé, že podnájemní smlouva je platná, pouze pokud je jedna ze stran skutečně nájemcem, ve většině případů je pak k platnosti podnájemní smlouvy bytu třeba i souhlasu pronajímatele. Z předložené smlouvy je zřejmé, že je podnajímán celý byt, nikoli jen část, z podnájemní smlouvy pak neplyne, že by nájemce měl v bytě trvale bydlet s podnájemkyní, proto k ověření platnosti podnájemní smlouvy bylo třeba doložit nejen nájemní smlouvy, ale též souhlas pronajímatele s podnájemem (ať už udělený ad hoc, či paušálně, například ve stanovách družstva).
34. Za této situace bylo zcela na místě, aby správní orgán I. stupně vyzval žalobkyni k doplnění dokladů tak, aby byla ověřena platnost podnájemní smlouvy.
35. Žalobkyni byla výzva k doplnění doručena dne 20. 1. 2023, k doplnění byla stanovena lhůta 10 dnů, tj. do 30. 1. 2023, do vydání prvostupňového rozhodnutí dne 16. 3. 2023 na výzvu reagováno nebylo. Nebylo reagováno ani na výzvu k seznámení se s podklady pro vydání rozhodnutí ze dne 7. 2. 2023.
36. Soud tedy neshledal důvodnou námitku, že by správní orgán v rámci posouzení dokladů o zajištění ubytování nebyl oprávněn žalobkyni vyzvat k doplnění dokladů, pokud doložila pouze podnájemní smlouvu. Není důvodná ani námitka, že si žalovaná měla doklady dohledat sama, povinnost doložit zajištění ubytování bylo v tomto řízení na žalobkyni. Žalobkyně byla také poučena, jakým způsobem má doklady doplnit, současně ve výzvě byla poučena i o následcích nedoložení požadovaných dokladů. Pokud žalobkyně měla potíže se získáním požadovaných dokladů, mohla požádat o prodloužení lhůty k jejich dodání. Lze dodat, že novou smlouvu o ubytování na adrese N. X, Praha 4 žalobkyně uzavřela dne 7. 3. 2023, a to na dobu od 7. 3. 2023 do 31. 8. 2023, do vydání prvostupňového rozhodnutí (dne 16. 3. 2023) jí přesto nepředložila.
37. Pro úplnost soud konstatuje, že správní orgány transparentně poskytují informace k této problematice také na svých webových stránkách.
38. K námitce, že nebyl oprávněný požadavek správních orgánů stran dokladu o zajištění prostředků obsažený ve výzvě správního orgánu ze dne 5. 1. 2023, soud konstatuje, že nesplnění této výzvy nemělo za následek zamítnutí žádosti žalobkyně, jak je zřejmé z prvostupňového i napadeného rozhodnutí, vyhodnocení této námítky tak nemůže mít vliv na posouzení zákonnosti napadeného rozhodnutí, neboť se námitka zcela míjí s důvody rozhodnutí.
39. Žalobkyně dále namítala nedostatečné posouzení přiměřenosti zásahu do jejího soukromého a rodinného života.

40. Podle § 174a odst. 1 zákona o pobytu cizinců při posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí podle tohoto zákona správní orgán zohlední zejména závažnost nebo druh protiprávního jednání cizince, délku pobytu cizince na území, jeho věk, zdravotní stav, povahu a pevnost rodinných vztahů, ekonomické poměry, společenské a kulturní vazby navázané na území a intenzitu vazeb ke státu, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ke státu jeho posledního trvalého bydliště. Účastník řízení je povinen v rámci řízení poskytnout ministerstvu veškeré relevantní informace potřebné k posouzení přiměřenosti vydaného rozhodnutí.
41. Správní orgány uzavřely, že žalobkyně nemá na území ČR žádného rodinného příslušníka, je svobodná, bezdětná, rodiče i sourozenec žijí v Ruské federaci, nevlastní zde žádné nemovitosti. Žalobkyně na území pobývá od 23. 9. 2021, a je tak zřejmé, že si za tu dobu mohla vytvořit jisté vazby na území ČR, nicméně nelze říci, že by se jednalo o silné soukromé vazby. Správní orgány vycházely z informací poskytnutých žalobkyní v žádosti a z informací z informačního systému.
42. I v případě, kdy jsou správní orgány povinny přistoupit k posouzení přiměřenosti rozhodnutí do soukromého a rodinného života žadatele ex offio, obecně platí, že „nelze po příslušném správním orgánu požadovat, aby výhradně z vlastní iniciativy vyhledával a opatroval důkazy, které by mohly svědčit ve prospěch stěžovatele, tj. které by se týkaly i nepřiměřenosti tvrzeňého zásahu vyhoštění do soukromého a rodinného života stěžovatele ve smyslu § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců. Je zejména na samotném cizinci, aby přesvědčivým způsobem tvrdil, že v jeho případě existuje překážka bránící vydání rozhodnutí o správním vyhoštění, případně aby o tom nabídl důkazy“ (cit. z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 8. 2017, č. j. 2 Azs 179/2017-38). Je tedy primárně na žadateli, aby správnímu orgánu sdělil veškeré skutečnosti týkající se jeho soukromého života, neboť je to právě žadatel, jemuž jsou tyto skutečnosti známy především (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 5. 2016, č. j. 5 Azs 262/2015-35). Není tak důvodná námitka, že si žalovaná sama měla obstarávat další relevantní informace k posouzení soukromého a rodinného života žalobkyně, aktivní měla být naopak žalobkyně.
43. Žalobkyně v řízení před prvostupňovým správním orgánem žádné relevantní skutečnosti neuvedla, v odvolání pak obecně namítla, že zde studuje a poukázala na ztížené podmínky podávání žádostí o pobytová oprávnění z Ruské federace.
44. Soud shledal posouzení přiměřenosti správními orgány jako dostatečné a věcně správné, správní orgány vycházely z obsahu správního spisu, tedy zejména z údajů uvedených v žádosti a z provedeného šetření v informačním systému cizinců. Žalobkyně provedená zjištění pak nezpochybňuje ani v žalobě. Pokud sporovala závěr žalované, že vazby žalobkyně na území nejsou významné, z obsahu spisu se opak nepodává. Žalovaná správně uvedla, že silným vazbám nenasvědčuje krátká doba pobytu žalobkyně na území.
45. Žalobkyně dále namítala, že žalovaná neuvedla, z jakých hledisek při hodnocení vycházela. Z odůvodnění obou rozhodnutí je zřejmé, že bylo aplikováno ust. § 174a zákona o pobytu cizinců. Není vadou, že znění zákona nebylo vysloveně v rozhodnutích citováno. Správní orgány zároveň nejsou povinny zabývat se výslovně všemi kritérii vyjmenovanými v § 174a odst. 1 zákona o pobytu cizinců, ale z logiky věci jen těmi, které mají relevanci k projednávanému případu a ke kterým se vztahují skutková zjištění vyplývající z provedených důkazů (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 4. 2020, č. j. 3 Azs 33/2020-40). Skutečnost, že žalobkyně nedodala doklad o zajištění ubytování, není ze své

podstaty závažné porušení předpisů, nicméně tím nesplnila podmínky pro vyhovění žádosti a ve spojení s ostatními zjištěnými skutečnostmi to nenasvědčuje nepřiměřenosti zásahu do soukromého a rodinného života.

46. Žalobkyně až v žalobě tvrdila další skutečnosti nepřiměřenosti zásahu do soukromého a rodinného života, tedy že je zaměstnána na Letišti Václava Havla, kde v rámci své práce získala doklad o spolehlivosti, který prokazuje její bezúhonnost a důvěryhodnost, že zde má mnoho přátel, s kterými navázala vřelé a pevné vztahy, vždy svědomitě plnila své pracovní i studijní povinnosti a dodržovala zákony ČR, vycestování by znamenalo zásadní újmu, a to nejen zpretrháním sociálních, ekonomických a studijních vazeb, ale především je dáno nebezpečí, které jí v zemi původu hrozí v důsledku veřejně vyjadřovaných názorů na podporu Ukrajiny. Vzhledem k současné legislativě Ruské federace se jedná o reálnou hrozbu, za současné situace, která bude pravděpodobně trvat ještě několik měsíců či let, nebude mít možnost přicestovat zpět do ČR ani si zde zažádat o pobytové oprávnění. Na území ČR má žalobkyně partnera, který je českým občanem. Přestože vztah zatím nelze nazvat dlouhodobým, je dostatečně pevný a pro oba velmi důležitý. Vzhledem k tomu, že možnost návratu do ČR je za současné situace nulová, znamenalo by dlouhodobé oddělení od partnera o to závažnější újmu. Nehledě na reálné nebezpečí, které by mi mohlo v zemi původu hrozit za veřejnou proklamaci protirežimních, protiválečných a proukrajinských postojů na sociálních sítích. Žalobkyně k těmto tvrzením navrhla důkazy.
47. Soud je povinen vycházet ze skutkového stavu věci, který byl zjištěn v předcházejícím správním řízení, doplněného případně dokazováním před správními soudy. Uvedený princip je důsledkem toho, že řízení o žalobě proti rozhodnutí vyjadřuje soudní kontrolu zákonnosti výkonu veřejné správy. Soud je tedy v řízení o žalobě proti správnímu rozhodnutí oprávněn upřesnit skutkový stav věci zjištěný ve správním řízení provedením dalších důkazů. Skutkový stav se však musí vztahovat ke dni rozhodnutí správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Při dokazování ve správním soudnictví je nezbytné nalézat rozumnou rovnováhu, zohledňující princip plné jurisdikce rozhodování správního soudu na straně jedné a snahu zamezit zjevným obstrukcím ze strany žalobce (předchozího účastníka správního řízení) na straně druhé (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 5. 2009, sp. zn. 2 Afs 35/2009; i když byl citovaný rozsudek následně zrušen nálezem ÚS sp. zn. I. ÚS 2082/09, lze uvedené závěry aplikovat i nadále, neboť tato část odůvodnění nebyla ÚS zpochybněna). Zmíněný požadavek vyplývá ze zásady subsidiarity soudního přezkumu a minimalizace zásahu soudů do správního řízení. Účastník správního řízení by měl zásadně vyčerpat všechny prostředky k ochraně svých práv, které má ve své procesní dispozici, a teprve po jejich marném vyčerpání by se měl obrátit na správní soudy s žalobou. Soudní přezkum správních rozhodnutí je totiž koncipován až jako následný prostředek ochrany subjektivních veřejných práv, který nemůže nahrazovat prostředky nacházející se uvnitř veřejné správy. Není totiž možné, aby se žalobce pokoušel napravit v řízení soudním svoji liknavost během správního řízení a teprve v řízení před správními soudy navrhoval provedení nových důkazů namítaje, že skutkový stav nebyl ve správním řízení zjištěn dostatečně. Na druhou stranu však platí, že soud nemůže paušálně zamítnout návrhy na provedení nových důkazů v soudním řízení s odůvodněním, že nelze provádět důkazy, které účastník nenavrhoval ve správním řízení (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 6. 2006, sp. zn. 1 As 42/2005 [1617/2008 Sb. NSS]). Vždy bude nutné posoudit, proč účastník takový důkaz ve správním řízení nenavrhoval, zda tak vůbec učinit mohl apod. K tomuto srovnej komentář k ust. § 77 s. ř. s., Blažek, T., Jirásek, J., Molek, P., Pospíšil, P.,

Sochorová, V., Šebek, P.: Soudní řád správní - online komentář. 3. aktualizace. Praha: C. H. Beck, 2016.

48. Je nutno konstatovat, že se žalobkyně pokouší vznést hlavní argumentaci pro nepřiměřenost zásahu do soukromého a rodinného života až v řízení před soudem, to však odporuje funkci správního soudnictví. Žalobkyně nepřiměřenost zásahu dovozuje ze skutečností, které jí byly známy již v řízení před správními orgány, přesto tyto skutečnosti neuvedla, v žalobě pak nevysvětluje, z jakých důvodů, soud tak neshledal důvod k doplnění dokazování k těmto nově uplatněným tvrzením. Nelze vyčítat správním orgánům, že přiměřenost zásahu nehodnotily z hlediska skutečností, které žalobkyně vůbec netvrdila a které nebyly správním orgánům známy.
49. Pokud tedy v žalobě bylo namítáno, že se žalovaná nezabývala aktuální politickou situací v Ruské federaci a proklamovanými postoji žalobkyně, soud k tomuto konstatuje, že žalobkyně v průběhu řízení před správními orgány žádné takové skutečnosti a obavy netvrdila, z řízení žádné takové poznatky nevyplývaly, nebyla tak dána povinnost správních orgánů přiměřenost zásahu hodnotit přiměřenost z hlediska nyní tvrzených politických postojů žalobkyně.
50. Žalobkyně v odvolání toliko namítla, že je v současné době je pro občanku Ruské federace nemožné žádat z území domovského státu o jakékoliv pobytové oprávnění v ČR. Soud k tomuto konstatuje, že toto obecné tvrzení nepostačuje ke shledání nepřiměřenosti zásahu do soukromého a rodinného života žalobkyně. Nařízení vlády č. 200/2022 Sb., o nepřijetelnosti žádostí občanů třetích zemí o udělení oprávnění k pobytu na území ČR podávaných na zastupitelských úřadech, dopadá na všechny občany Ruské federace, žalobkyně pak žádné individualizované skutečnosti, proč v jejím případě by mělo napadené rozhodnutí z důvodu existence tohoto nařízení představovat nepřiměřený zásah netvrdila. Takovou skutečností není bez dalšího ani absolvování jednoho roku studia v ČR.
51. Pokud jde o práci žalobkyně na letišti, tam pracuje od 2. 3. 2023, žalobkyně nevysvětluje, proč dohodu o provedení práce ze dne 2. 3. 2023 a doklad o spolehlivosti ze dne 14. 6. 2023 nepředložila správním orgánům. Soud nadto v okolnosti, že žalobkyně má uzavřenou dohodu o provedení práce, nespátňuje skutečnost nasvědčující nepřiměřenosti zásahu do soukromého a rodinného života žalobkyně. Žalobkyně také nevysvětlila, proč ve správním řízení neuvedla, že v ČR má partnera, když jejich vztah má trvat od dubna 2023. Krátkodobý vztah žalobkyně též nenasvědčuje nepřiměřenosti zásahu do soukromého a rodinného života žalobkyně. Soud neshledal důvod pro doplnění dokazování ani nedatovaným vyjádřením partnera žalobkyně a jeho občanským průkazem.
52. Pokud jde o několik příspěvků na sociálních sítích žalobkyně z února a března 2022, ani v tomto případě není tvrzen důvod, proč jsou předkládány až soudu, obdobně jako nedatovaná vyjádření kamarádek žalobkyně, je tvrzeno toliko, že jsou předkládány za účelem prokázání postojů žalobkyně v rámci Rusko – Ukrajinské války. Žalobkyně pouze neurčitě uvádí, že jí v souvislosti s nimi může hrozit reálné nebezpečí. Pokud žalobkyně naposledy v říjnu 2022 sdílela určité protiválečné příspěvky, neznamená to automaticky hrozící nebezpečí v současné době, žalobkyně žádné zprávy o zemi původu či jiné důkazy nepředkládá. Nic tak v tuto chvíli nenasvědčuje možnému porušení zásady non-refoulement. Soud k tomu dodává, že zamítnutí žádosti o vydání povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia není automaticky spojeno s povinností žadatele opustit území ČR. Konečně

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.

pokud by žalobkyni ve vlasti skutečně hrozilo nebezpečí kvůli tvrzeným politickým názorům, má možnost požádat o mezinárodní ochranu.

53. Ohledně dokladu o absolvování odborné přípravy ze dne 29. 6. 2023 nebylo tvrzeno, z jakého důvodu by měl být podstatný z hlediska hodnocení přiměřenosti zásahu do soukromého a rodinného života žalobkyně, soud neprovedl ani tento důkaz.
54. Soud tak shrnuje, že posouzení přiměřenosti zásahu správními orgány bylo provedeno v dostatečném rozsahu, správní orgány se neopomněly vypořádat s žádnou jim známou podstatnou okolností.
55. Ze všech shora uvedených důvodů soud neshledal žalobu důvodnou, a proto ji dle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl (výrokem I.).
56. O náhradě nákladů řízení jeho účastníků soud rozhodl výrokem II. podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně ve věci neměla úspěch, proto jí náhrada nákladů řízení nenáleží, a žalované žádné náklady řízení nad rámec úřední činnosti nevznikly.
57. Závěrem soud dodává, že o návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nerozhodoval, neboť ve věci samé rozhodl bez zbytečného prodlení po nezbytném poučení účastníků řízení.
58. Podle usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 2. 2012, č. j. 1 As 27/2012-32, povinnost zaplatit soudní poplatek za podání návrhu na přiznání odkladného účinku vzniká dnem právní moci rozhodnutí, jímž bylo o návrhu rozhodnuto a v němž byla navrhovateli uložena povinnost soudní poplatek zaplatit [§ 4 odst. 1 písm. h) zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, per analogiam]. Vzhledem k tomu, že soud samostatně o návrhu na přiznání odkladného účinku nerozhodoval, nevznikla ani poplatková povinnost, proto soud již zaplacený soudní poplatek žalobkyni vrátil výrokem III. Výrokem č. IV. soud vyzval žalobkyni k součinnosti k vrácení soudního poplatku.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 25. srpna 2023

JUDr. Lenka Loudová v. r.
samosoudkyně